

PROCEDURY OCHRONY DZIECI W FUNDACJI KSZTAŁCENIA, WYPOCZYNKU I REKREACJI W KRAKOWIE

Preambuła

Mając na uwadze treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, w szczególności prawa do ochrony ich godności i wolności od wszelkich form krzywdzenia, **Fundacja Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie** przyjmuje niniejszy dokument Uchwałą Zarządu nr 8/2024 z dnia 15 lutego 2024 r. jako wzór zasad i procedur w przypadku podejrzenia, że dziecku, które:

- przebywa w którymś z oddziałów terenowych (ośrodkach) Fundacji,
lub
- bierze udział w wydarzeniach i wypoczynku organizowanym przez Fundację,
lub
- jest podopiecznym placówki wsparcia dziennego prowadzonej przez Fundację,

dzieje się krzywda oraz zapobiegania takim zagrożeniom.

CZĘŚĆ A – HOTELE I OBIEKTY NOCLEGOWE (ośrodki Fundacji)

§1

Politykę ochrony dzieci w naszej Fundacji będziemy realizować poprzez niniejsze zasady:

1. Fundacja prowadzi swoją działalność operacyjną z najwyższym poszanowaniem praw człowieka, w szczególności praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
2. Fundacja uznaje swoją rolę w prowadzeniu biznesu społecznie odpowiedzialnego i promowaniu pożądaných postaw społecznych.
3. Fundacja w szczególności podkreśla istotność prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dzieci i zobowiązuje się szkolić swój personel w tym zakresie.

4. Fundacja zobowiązuje się edukować personel na temat okoliczności wskazujących, że dziecko przebywające w ośrodku może być krzywdzone oraz w zakresie sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje.
5. Jedną z form skutecznego zapobiegania krzywdzeniu dzieci jest identyfikacja dziecka przebywającego w ośrodku i jego/jej relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa w ośrodku. Personel podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą znajduje się w ośrodku.

§2

Procedura w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Zawsze, kiedy jest to możliwe, należy dokonywać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji z osobą dorosłą, z którą przebywa w ośrodku.
2. W sytuacjach nietypowych i/lub podejrzanym, wskazujących na możliwe ryzyko krzywdzenia dziecka, identyfikacja jest obowiązkowo przeprowadzana przez pracownika recepcji. Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia znajdują się w Załączniku nr 1.
3. Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w ośrodku, należy:
 - a) Zapytać o tożsamość dziecka oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą przybyło do ośrodka lub w nim przebywa¹. W tym celu można poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem w ośrodku. Wykaz przykładowych dokumentów został wskazany w przypisie poniżej. W przypadku braku dokumentu tożsamości można poprosić o podanie danych dziecka (imię, nazwisko, adres, numer PESEL)².
 - b) W przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz **dziecko**. Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i dzieckiem znajduje się w Załączniku nr 2.

¹ Ośrodek może opracować wzór komunikatu, który będzie publikował na swojej stronie lub/i wysłał do gości wraz z potwierdzeniem rezerwacji, że w związku z posiadaniem Procedur Ochrony Dzieci, wymaga, aby gość przebywający w ośrodku z dzieckiem posiadał dokument, który wykaże, że jest on osobą dorosłą mającą prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem (np. dokument tożsamości dziecka wskazujący na pokrewieństwo, akt stanu cywilnego, orzeczenie sądu, zgoda notarialna rodzica na podróżowanie danej osoby z dzieckiem lub zgoda podpisana przez rodzica dziecka wraz ze wskazaniem danych dziecka, adresu jego zamieszkania, kontaktem telefonicznym do rodzica i numerem dokumentu tożsamości/numerem PESEL osoby, której rodzic powierzył opiekę nad dzieckiem).

² W przypadku odmowy podania danych dziecka można wskazać dodatkowo na okoliczność, że dziecko/jego rodzice są współodpowiedzialni za ewentualne szkody w ośrodku, obok osoby zamawiającej nocleg.

- c) Jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na wspólny wyjazd osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie)³.
 - d) Jeżeli osoba dorosła nie posiada dokumentu zgody rodziców, należy poprosić o numer telefonu wyżej wymienionych, aby zadzwonić i potwierdzić przebywanie dziecka w ośrodku z obcą osobą dorosłą za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
4. W przypadku oporu ze strony osoby dorosłej co do okazania dokumentu dziecka i/lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu dzieciom korzystającym z ośrodka Fundacji bezpieczeństwa i została opracowana w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi działającymi w tym przedmiocie.
 5. Po wyjaśnieniu sprawy w sposób pozytywny należy podziękować za czas poświęcony na upewnienie się, że dziecko jest pod dobrą opieką i jeszcze raz podkreślić, że procedura ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.
 6. W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, należy dyskretnie powiadomić przełożonego i pracowników ochrony (o ile są w tym czasie na terenie ośrodka). Aby nie wzbudzać podejrzeń, można np. powołać się na konieczność skorzystania ze sprzętów na tyłach recepcji, prosząc osobę dorosłą, aby poczekała wraz z dzieckiem w holu, restauracji lub innym miejscu.
 7. Od momentu kiedy pojawiły się pierwsze wątpliwości, zarówno dziecko, jak i osoba dorosła powinni być pod stałą obserwacją personelu i nie zostawać sami.
 8. Przełożony, który został powiadomiony o sytuacji, podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji lub w razie wątpliwości przejmuje rozmowę z podejrzaną osobą dorosłą w celu uzyskania dalszych wyjaśnień.
 9. W przypadku gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, przełożony zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
 10. W przypadku gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są pracownicy innych działów np. serwis sprzątający, obsługa pokoi, pracownicy baru i restauracji, strefy relaksu, ochrony i in., powinni oni o tym niezwłocznie zawiadomić przełożonego, który zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań.

³ W różnych miejscach rodzice są zobligowani do przygotowania dokumentu, który poświadcza, że wydają oni zgodę na podróżowanie ich dziecka z osobą nie będącą jego prawnym opiekunem. Pytanie o taki dokument ma uświadomić gościowi ośrodka, że brak jakichkolwiek danych na temat jego powiązania z dzieckiem, z którym się melduje w ośrodku, nie jest prawidłowy/oczywisty. Stanowi to również argument dla pracownika do zadawania dalszych pytań służących ustaleniu, czy w tej sytuacji nie dochodzi do krzywdzenia dziecka. Istnieje też możliwość, aby ośrodek na własne potrzeby stworzył wzór oświadczenia i informował klientów o tym, że dokument taki jest wymagany w przypadku gdy goście meldują się z dziećmi, których nie są rodzicami/prawnymi opiekunami. Taki dokument powinien zostać skonsultowany pod kątem RODO oraz innych regulacji obowiązujących na terenie ośrodka.

11. W zależności od sytuacji i miejsca przełożony weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.

§3

Procedura w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka

1. Mając uzasadnione podejrzenie, że dziecko przebywające w ośrodku jest krzywdzone, należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności, telefon wykonuje osoba, która jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia (pracownik/przełożony). Jeśli zawiadamiającym jest pracownik, jednocześnie o zdarzeniu informuje swojego przełożonego.
2. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:
 - a) dziecko ujawniło pracownikowi ośrodka fakt krzywdzenia,
 - b) pracownik zaobserwował krzywdzenie,
 - c) dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
3. W tej sytuacji należy uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzewanej o krzywdzenie dziecka oddalenie się z ośrodka.
4. W uzasadnionych przypadkach można dokonać obywatelskiego zatrzymania⁴ osoby podejrzewanej. W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji należy trzymać tę osobę pod nadzorem dwóch pracowników w osobnym pomieszczeniu z dala od widoku innych gości.

⁴ Art. 243. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375).

§ 1. Każdy ma prawo ująć osobę na gorącym uczynku przestępstwa lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa, jeżeli zachodzi obawa ukrycia się tej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości.

Użyte w § 1 określenie „na gorącym uczynku” oznacza ujęcie sprawcy w toku realizacji którejkolwiek z form stadialnych przestępstwa (ale nie wykroczenia), tj. w fazie karalnego przygotowania, usiłowania lub dokonania. W praktyce najczęściej będzie to usiłowanie, jako że zatrzymanie z reguły udaremnia dokonanie czynu zabronionego. Do podjęcia czynności zatrzymania wystarczy dostrzeżenie samej tylko strony przedmiotowej przestępstwa. K. Dudka [w:] M. Janicz, C. Kulesza, J. Matras, H. Paluszkiwicz, B. Skowron, K. Dudka, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2020, art. 243.

§ 2. Osobę ujętą należy niezwłocznie oddać w ręce policji.

Wyjaśnienie: Ośrodek nie ma możliwości weryfikacji swojego podejrzenia na podstawie faktów czy dowodów, od tego jest organ procesowy. W ust. 2 opisaliśmy sytuację, kiedy zachodzi uzasadnione podejrzenie. Do zatrzymania obywatelskiego nie jest konieczne wystąpienie dokonania czynu zabronionego (zatem „najścia” dorosłego w trakcie obcowania z dzieckiem), do zatrzymania wystarczające są formy stadialne czynu, zatem przygotowanie, usiłowanie, czy dokonanie. Zatrzymanie w momencie usiłowania (a zatem bezpośredniego zmierzania do dokonania czynu) jest jego zapobieżeniem. Usiłowaniem będzie już wynajęcie pokoju z dzieckiem.

5. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji.
6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa powiązanego z kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (sperma, ślina, naskórek), należy w miarę możliwości nie dopuścić, aby dziecko myło się oraz jadło/piło do czasu przyjazdu policji.
7. Po odbiorze dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i na wniosek służb przekazać ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
8. Po interwencji należy opisać zdarzenie w dzienniku zdarzeń lub innym dokumencie przeznaczonym do tego celu.

§4

Zatrudnianie osób do pracy z dziećmi⁵

1. Wszystkie osoby pracujące z dziećmi muszą być dla nich bezpieczne, co oznacza m.in., że ich historia zatrudnienia powinna wskazywać, że nie skrzywdziły w przeszłości żadnego dziecka.
2. Każdą osobę zatrudnianą⁶ przez Fundację do prac związanych z edukacją, wypoczynkiem i opieką nad dziećmi należy obowiązkowo sprawdzić w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym⁷. Sprawdzenie osoby w Rejestrze odbywa się poprzez wydruk wyników wyszukiwania osoby w Rejestrze z dostępem ograniczonym, który następnie wkładany jest do akt osobowych osoby sprawdzanej. Sprawdzenie należy powtarzać co roku. Zakres danych osobowych niezbędnych do sprawdzenia osoby w Rejestrze znajduje się w Załączniku nr 3.
3. Wszyscy pracownicy zatrudnieni do pracy z dziećmi, w tym osoby, które mogą mieć potencjalny kontakt z dziećmi, powinny złożyć oświadczenie o braku karalności i o nietoczeniu się postępowań o czyny przeciwko dzieciom – Załącznik nr 4.

§5

Na potrzeby tego dokumentu zostało doprecyzowane znaczenie poniższych pojęć:

⁵ Rozdział opcjonalny, do wprowadzenia, gdy ośrodek organizuje np. kącik zabaw dla dzieci lub inne formy rekreacji, w trakcie której dzieci przebywają bez opieki rodziców lub opiekunów prawnych.

⁶ W przypadku korzystania z usług podmiotów zewnętrznych należy przewidzieć w umowie z tym podmiotem stosowny zapis, który będzie dawał realną możliwość egzekwowania przez Fundację odpowiedniego standardu w zakresie sprawdzania pracowników przez tenże podmiot pod kątem ich bezpieczeństwa dla dzieci. Taki zapis powinien zakładać możliwość kontroli spełnienia obowiązku np. pod rygorem natychmiastowego wypowiedzenia umowy oraz kary umownej.

⁷ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 152 z późn. zm.).

1. Dziecko to każda osoba poniżej 18 roku życia.
2. Obca osoba dorosła to każdy człowiek powyżej 18 roku życia, który nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym.
3. Krzywdzenie dziecka oznacza popełnienie na jego szkodę przestępstwa.
4. Przestępstwo na szkodę dziecka – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. Wykorzystywanie seksualne z art. 200 kodeksu karnego⁸). Z uwagi na specyfikę obiektów turystycznych, w których łatwo można uzyskać możliwość odosobnienia, przestępstwami, do których najczęściej może dojść na ich terenie będą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w szczególności zgwałcenie (art. 197 kodeksu karnego), seksualne wykorzystanie niepoczytalności i bezradności (art. 198 kk), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art. 199 kk), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15 roku życia (art. 200 kk), grooming (uwiedzenie małoletniego za pomocą środków porozumiewania się na odległość - art. 200a kk).
5. Pracownikiem zatrudnionym do pracy z dziećmi, którego należy sprawdzić w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym, jest każda osoba przyjęta do wykonywania tego typu obowiązków, w tym osoba zatrudniona w oparciu o umowę cywilnoprawną, praktykant, stażysta i wolontariusz, niezależnie od obywatelstwa i wieku tej osoby.

⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).

Załącznik nr 1: Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia lub wskazywać na krzywdzenie dziecka

UWAGA! Wystąpienie niektórych wskaźników nie oznacza automatycznie, że dochodzi do wykorzystywania małoletniego. Ważne jest, żeby zachować czujność i zwracać uwagę na sytuacje, które mogą wzbudzić niepokój. Sytuacją niepokojącą będzie również taka, w której relacja osoby dorosłej i dziecka nie wydaje się swobodna i opiekuńcza.

RECEPCJA

Gość nie chce podać swoich danych osobowych ani danych dziecka.	Gość zabiera dziecko bezpośrednio do pokoju, sprawia wrażenie jakby nie chciał, żeby dziecko nawiązało kontakt z osobą pracującą w recepcji.
Gość oświadcza, że nie ma dokumentów swoich i/lub dziecka; nie chce udzielić wyjaśnień.	Gość, który melduje się z dzieckiem, zaprasza inne osoby, które nie są gośćmi ośrodka (osoby takie mogą pojawiać się na krótki czas).
Gość płaci gotówką albo kartą prepaid. Płaci codziennie (nie wie, na ile się zatrzyma) albo prosi kogoś innego, żeby opłacił nocleg.	Gość wynajmuje pokój na godziny albo nie na cały dzień; lub wynajmuje pokój na bardzo długi okres.
Gość przywozi ze sobą gadżety czy przedmioty, które mogą być przekazywane dzieciom jako prezenty.	Gość, który przyjeżdża z dzieckiem, nie ma bagażu albo przyjeżdża z bardzo małym bagażem (podręczna torba/aktówka).
Gość pojawia się w ośrodku z dzieckiem, z którym wcześniej nie meldował się w recepcji.	Gość zachowuje się wobec dziecka w sposób nacechowany seksualnie, a relacja między osobą dorosłą a dzieckiem nie wydaje się naturalna i opiekuńcza.
Gość z dzieckiem wynajmuje pokój, w którym jest mniej łóżek niż meldowanych osób – np. łóżko małżeńskie.	Dziecko jest ubrane w sposób nieodpowiedni do pogody albo nieadekwatny względem osoby dorosłej, z którą przyjechało do ośrodka.
Podczas rejestracji dziecko wydaje się niespokojne, zestresowane czy zmuszone do przebywania w ośrodku z osobą dorosłą.	Dzieci sprzedające drobne przedmioty albo żebrzące pod obiektem.
Dziecko przychodzi do ośrodka późno w nocy lub w czasie, kiedy powinno być w szkole.	Dziecko nie wie, gdzie jest albo pytane o cel podróży podaje niespójne odpowiedzi.

RESTAURACJA i BAR

Gość przychodzi do baru lub restauracji z dzieckiem, z którym nie był zameldowany w ośrodku.	Osoby z zewnątrz, niezameldowane w ośrodku, zdają się szukać klientów i coś im oferować (możliwe, że będą chciały pośredniczyć w przekazaniu kontaktów do dzieci).
Gość dopytuje się o usługi seksualne dla dorosłych, w tym z młodymi osobami (np. zasłyszana rozmowa w barze czy restauracji).	Nastolatki czekają przy stole albo w barze na osobę dorosłą, która je odbiera i nie wydaje się ich rodzicem czy opiekunem (możliwe, że jest to klient, sutener albo handlarz ludźmi).
Dzieci, które wydają się być bez opieki, proszą o jedzenie, napoje czy pieniądze.	Wymiana gotówki pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem (wymiana może budzić podejrzenie przekazywania wynagrodzenia za usługi).
Dzieci wydają się niespokojne, zdenerwowane i unikają kontaktu wzrokowego.	Podczas pobytu osoba dorosła i dziecko nie przychodzą do sali na śniadanie.
Osoba dorosła zachowuje się w sposób nacechowany seksualnie wobec dziecka – nie jest to naturalna i opiekuńcza relacja.	Dorosły podaje dziecku alkohol.

SŁUŻBA PIĘTER

Wywieszka "Nie przeszkadzać" ciągle widoczna na drzwiach pokoju, w którym przebywają dzieci.	Brak zgody na sprzątanie pokoju przez cały pobyt gościa ⁹ .
Dużo banknotów/gotówki zauważonych w pokoju (może świadczyć o nielegalnych płatnościach).	Dzieci pozostawione bez opieki przez długi czas w pokoju lub w ogóle nie wychodzą z pokoju (np. donoszone jest im jedzenie).
Zauważone w pokoju w dużej liczbie komputery, telefony komórkowe, czytniki do kart płatniczych.	Osoba dorosła i dzieci nieczęsto wychodzą z pokoju, prawie wcale nie wychodzą albo wychodzą tylko w godzinach, kiedy mało gości przemieszcza się po ośrodku.
W pokoju znajdują się ubrania dziecięce albo zabawki, mimo że dziecko nie zostało zameldowane w ośrodku.	Osoby dorosłe, które nie są gośćmi ośrodka, przebywają w lobby, zdają się obserwować okolicę i kontaktują z gościem ośrodka, który przyjechał z dzieckiem.
Zauważona duża ilość alkoholu albo narkotyki w pokoju, w którym osoba dorosła zameldowała się z dzieckiem.	W pokoju, w którym osoba dorosła zameldowała się tylko z dzieckiem/dziećmi, znajdują się prezerwatywy etc. zostawione w widocznym miejscu.

⁹ Ośrodek może w regulaminie dla gości zawrzeć informację, że ze względu na bezpieczeństwo wszystkich użytkowników ośrodka, obsługa może żądać dostępu do pokoju w każdej sytuacji, która będzie tego wymagała.

Załącznik nr 2: Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i z dzieckiem podczas identyfikacji

Podczas rozmowy z osobą dorosłą należy zachować spokój, być uprzejmym i cierpliwym.

Na początku rozmowy warto poinformować osobę dorosłą, że w ośrodku obowiązują procedury ochrony dzieci i w związku z tym pracownik może zadać dodatkowe pytania w celu weryfikacji danych dziecka lub relacji łączącej go z dorosłym.

Mogą zaistnieć sytuacje, w których osoba dorosła będzie czuła się niekomfortowo, wyrazi swój sprzeciw albo niezadowolenie. NIE MUSI to oznaczać, że jest ona potencjalnym przestępcą.

Przykład rozmowy z klientem:

«W naszym ośrodku obowiązują procedury ochrony dzieci, w związku z tym, w momencie rejestracji prosimy o przedstawienie dokumentów tożsamości wszystkich osób będących gośćmi. Czy dziecko ma przy sobie dokument tożsamości?» (legitymacja, paszport, inne).

Jeżeli dziecko nie posiada dokumentu lub po jego sprawdzeniu, nie ma pewności, że osoba dorosła jest prawnym opiekunem dziecka, możemy zadać poniższe pytania, które pomogą określić sytuację:

- Jak nazywa się dziecko, ile ma lat?
- Czy jest Pan/Pani prawnym opiekunem dziecka? lub Czy dziecko jest z Panem/ Panią spokrewnione? Czy ma Pan/Pani dokument uprawniający do sprawowania opieki nad dzieckiem?
- Czy ma Pan/Pani zaświadczenie od opiekunów dziecka, że przebywa ono pod Pana/Pani opieką?
- Czy ma Pan/Pani telefon do opiekunów dziecka, żebyśmy mogli to potwierdzić?
- W jakim celu podróżuje Pan/Pani z dzieckiem?

Przykładowa rozmowa z dzieckiem:

- Jak się nazywasz, ile masz lat? Gdzie mieszkasz?
- Kim jest osoba, z którą przyszedłeś/przebywasz/podróżujesz?
- Czy znacie się dobrze z tym Panem/Panią?
- Gdzie są twoi rodzice? Chcielibyśmy się z nimi skontaktować - czy masz do nich numer telefonu?

Jeżeli dorosły odpowiada za dziecko, informujemy, że chcemy porozmawiać z dzieckiem. Jeżeli dorosły utrudnia kontakt z dzieckiem, możemy podkreślić, że w sytuacji, kiedy niemożliwe jest ustalenie tożsamości dziecka, będziemy musieli zawiadomić policję.

Załącznik nr 3: Zakres danych do sprawdzenia osoby w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym

Zakres danych pracownika/współpracownika/stażysty/wolontariusza niezbędnych do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym.

Imię i nazwisko:

Data urodzenia:

Pesel:

Nazwisko rodowe:

Imię ojca:

Imię matki:

Rejestr dostępny jest na stronie: <https://rps.ms.gov.pl/>

Załącznik nr 4: Wzór oświadczenia pracownika

Oświadczenie

.....
miejsce i data

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym o nr oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z Procedurami Ochrony Dzieci obowiązującymi w Fundacji Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis

CZĘŚĆ B – WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

§6

Ilekroć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich (zwanymi w dalszych postanowieniach Standardami) jest mowa bez bliższego określenia o:

1. Organizatorze – należy przez to rozumieć Fundację Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie, prowadzącą działalność pod adresem 31-131 Kraków ul. Karmelicka 31;
2. Ośrodka – należy przez to rozumieć ośrodki prowadzone przez Organizatora;
3. Pracownikowi – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia lub umowy wolontariackiej u Organizatora;
4. Partnerze – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Ośrodka Organizatora na podstawie innych umów, niż wymienione w poprzednim ustępie lub podmioty gospodarcze, z którymi Organizator współpracuje;
5. Uczestnikowi – należy przez to rozumieć każdą osobę biorącą udział w imprezie organizowanej na terenie Ośrodka przez Organizatora;
6. małoletnim – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
7. Opiekunowi – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o Uczestniku (małoletnim), w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
8. Przedstawicieli ustawowemu – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
9. Zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. W przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego dotyczącego zakresu spraw przekraczającego zwykłą opiekę należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
10. Krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć przez to popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Organizatora lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie

§7

Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba

- uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne a jest to przemoc, która powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
- b) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
 - d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
 - e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,
 - f) cyberprzemoc - przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera,
 - g) dane osobowe Uczestnika (małoletniego) – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację uczestnika imprezy na Ośrodku,
 - h) osobach odpowiedzialnych za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonych przez Organizatora Pracowników sprawujących nadzór nad realizacją Standardów, w szczególności Kierownika Ośrodka.

§8

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Uczestnikiem (małoletnim) a Pracownikami Organizatora

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:
 - a) Organizator, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wypoczynkiem, edukacją lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr;
 - b) Organizator uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za

- pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji;
- c) rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta;
 - d) informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Organizator drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze;
 - e) Organizator od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności;
 - f) jeżeli kandydat na pracownika posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;
 - g) Organizator pobiera od ww. kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej;
 - h) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;
 - i) przy oświadczeniach składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o tym, że kandydat jest świadomy/a odpowiedzialności karnej za

- złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
2. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

§9

1. Zasady bezpiecznych relacji Pracowników Organizatora z Uczestnikami (małoletnimi):
 - a) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Pracowników jest działanie dla dobra Uczestnika (małoletniego) i w jego interesie. Pracownik traktuje Uczestnika (małoletniego) z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec niego przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - b) zasady bezpiecznych relacji Pracowników z Uczestnikami (małoletnimi) obowiązują wszystkich Pracowników;
 - c) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone w umowach zawieranych z Pracownikiem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów
2. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z Uczestnikami (małoletnimi) i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec niego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownik w kontakcie z Uczestnikiem (małoletnim):
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do niego z szacunkiem;
 - b) uważnie wysłuchuje i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
 - c) nie zawstydza go, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie), lub rodzaj prowadzonych zajęć – miltaria, survival, apele itp.);
 - e) nie ujawnia wrażliwych informacji o nim osobom do tego nieuprawnionym.
Dotyczy to również ujawniania jego wizerunku,
4. Decyzje dotyczące Uczestnika (małoletniego) powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych Uczestników (małoletnich).
5. Uczestnik (małoletni) ma prawo do prywatności. Odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a Uczestnik (małoletni) o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.

6. W przypadku konieczności rozmowy z Uczestnikiem (małoletnim) na osobności, Pracownik powinien zadbać szczególnie o jego komfort psychiczny. Jeśli sytuacja tego wymaga, rozmowę można przeprowadzić w obecności innego Pracownika.
7. Pracownikowi nie wolno w obecności Uczestników (małoletnich) niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania Uczestników (małoletnich), niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów Uczestników (małoletnich).
11. Pracownik nie może utrwalać wizerunków Uczestników (małoletnich) w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun Uczestnika (małoletniego) nie wyraził na to zgody.
12. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów zarówno od Uczestników (małoletnich) oraz ich Opiekunów.

§10

1. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym zgłoszenia do odpowiednich organów i utraty pracy):
 - a) nawiązywać relacji seksualnych z Uczestnikiem (małoletnim);
 - b) składać Uczestnikowi (małoletniemu) propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
 - c) proponować alkohol, napoje energetyczne, wyroby tytoniowe lub inne używki (narkotyki, dopalacze itp.).

§11

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia Uczestnikowi (małoletniemu), że w sytuacji, kiedy poczuje się niekomfortowo otrzyma stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Kierownicy Ośrodka zobowiązani są do przedstawienia Uczestnikom (małoletnim) Standardów Ochrony Małoletnich w wersji skróconej i zapewnienia ich, że otrzymają pomoc z wykorzystaniem odpowiednich schematów interwencji.
3. W przypadku, w którym Pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie ze schematami interwencji, obligatoryjnie

w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania Organizatora.

§12

1. Każde przemocowe zachowanie wobec Uczestnika (małoletniego) jest niedozwolone.
2. Nie można Uczestnika (małoletniego) popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać Uczestnika (małoletniego) w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu Pracownika, Uczestnik (małoletni) potrzebuje np. przytulenia, powinien posiadać każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem niego.
4. Kontakt fizyczny z Uczestnikiem (małoletnim) nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, brutalne zabawy fizyczne, itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż Uczestnik (małoletni) doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z nim, wykazując zrozumienie i wycucie.
7. Niedopuszczalne jest spanie Pracownika w jednym łóżku lub pokoju z Uczestnikiem (małoletnim) a wchodzenie do jego pokoju powinno być zawsze uzasadnione i odbywać się w miarę możliwości w obecności innego Pracownika.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Pracownika z Uczestnikiem (małoletnim). Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a) pomoc Uczestnikowi (małoletniemu) w wykonaniu określonych ćwiczeń fizycznych, wymagających wsparcia osoby drugiej - dorosłej;
 - b) pomoc Uczestnikowi (małoletniemu) o specjalnych potrzebach edukacyjnych w czynnościach higienicznych, jeśli wiek lub typ niepełnosprawności tego wymaga;
 - c) pomoc Uczestnikowi (małoletniemu) o specjalnych potrzebach edukacyjnych w spożywaniu posiłków;
 - d) pomoc Uczestnikowi (małoletniemu) o specjalnych potrzebach edukacyjnych w poruszaniu się po Ośrodku;
 - e) jeśli konieczne jest zastosowanie obowiązującej w Ośrodku procedury postępowania z małoletnimi o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych i autoagresywnych (załącznik nr 5).

§13

1. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, brutalne zabawy fizyczne, itp.
2. Kontakt Pracownika poza Ośrodkiem z Uczestnikiem (małoletnim) jest co do zasady

- zabroniony, z wyłączeniem zajęć prowadzonych przez Organizatora poza nim.
3. W przypadku, gdy Pracownika łączą z Uczestnikiem (małoletnim) lub jego Opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innego Uczestnika (małoletniego), Opiekunów i Pracowników.

§14

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Uczestnikami (małoletnimi)

1. Wszystkie działania podejmowane przez Organizatora zmierzają do budowania między Uczestnikami (małoletnimi) prawidłowych relacji interpersonalnych.
2. Uczestnik (małoletni) w kontaktach z rówieśnikami:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do nich z szacunkiem,
 - b) uważnie wysłuchuje rówieśników,
 - c) nie zawstydza ich, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża,
 - d) nie krzyczy, nie używa wulgarnych i obraźliwych słów,
 - e) nie stosuje przemocy fizycznej (nie popycha, nie kopie, nie bije rówieśników),
 - f) nie ujawnia drażliwych informacji o rówieśnikach, jeśli takie posiada, osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania ich wizerunku.
3. W sytuacji konfliktu z rówieśnikami, Uczestnik (małoletni) nie rozwiązuje go sam. Zwraca się z prośbą do wychowawcy lub innego Pracownika o pomoc w rozwiązaniu konfliktu.

§15

Rozpoznanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia Uczestnika (małoletniego)

1. Pracownicy Organizatora przed przystąpieniem do realizacji zawartych umów zostaną każdorazowo przeszkoleni na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, Pracownicy stosują jedną z podanych niżej ścieżek interwencji.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka przez Pracownika, informuje on o tym fakcie Kierownika Ośrodka.
4. Kartę interwencji każdorazowo – w razie zaistnienia zdarzeń – zakłada Kierownik Ośrodka.

§16

Schematy interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Uczestnika (małoletniego) przez Pracownika lub Partnera Organizatora

Jeśli Pracownik podejrzewa, że Uczestnik (małoletni):

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie ze strony Pracownika lub Partnera, to należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo Uczestnika (małoletniego) i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Organizatora oraz Kierownika Ośrodka, którzy podejmują decyzję o powiadomieniu Opiekunów Uczestnika (małoletniego) oraz policji pod nr 112 lub 997

Należy pamiętać, że: przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itd.

2. doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), to należy:
 - zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Kierownika Ośrodka oraz Opiekunów Uczestnika (małoletniego)
 - zakończyć współpracę/rozwiązać umowę z osobą krzywdzącą Uczestnika (małoletniego),
3. jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw, to należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo Uczestnika (małoletniego) i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Organizatora oraz Kierownika Ośrodka, którzy podejmują decyzję o powiadomieniu Opiekunów Uczestnika (małoletniego), policji pod nr 112 lub 997
4. jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw, to należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo Uczestnika (małoletniego) i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Kierownika Ośrodka (który zakłada kartę interwencji - załącznik nr 6) oraz Opiekunów Uczestnika (małoletniego),
 - przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończyć współpracę z Pracownikiem lub Partnerem.

§17

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Uczestnika (małoletniego) przez inną osobę małoletnią

Jeśli Pracownik podejrzewa, że Uczestnik (małoletni):

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie ze strony rówieśnika, to należy:

- zadbać o bezpieczeństwo Uczestnika (małoletniego) i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Organizatora oraz Kierownika Ośrodka oraz Opiekunów Uczestnika (małoletniego), którzy podejmują decyzję o powiadomieniu sądu rodzinnego lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa oraz zakładają kartę interwencji (załącznik nr 3),
 - przeprowadzić rozmowę z Opiekunami Uczestników (małoletnich) uwikłanych w przemoc.
2. doświadcza ze strony innego Uczestnika (małoletniego) jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), to należy:
- zadbać o bezpieczeństwo Uczestnika (małoletniego) i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadomić Kierownika Ośrodka oraz Opiekunów Uczestnika (małoletniego)
 - przeprowadzić rozmowę z Opiekunem Uczestnika (małoletniego) krzywdzącego i krzywdzonego.

§18

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Uczestnika (małoletniego) przez jego Opiekuna

Jeśli Pracownik podejrzewa, że Uczestnik (małoletni):

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie ze strony jego Opiekuna, to należy zawiadomić Organizatora oraz Kierownika Ośrodka, którzy podejmują decyzję o powiadomieniu sądu rodzinnego lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa oraz zakładają kartę interwencji (załącznik nr 6).
2. doświadcza krzywdzenia w formie cyberprzemocy, to należy zawiadomić Kierownika Ośrodka, którzy powiadomią o tym Opiekuna Uczestnik (małoletni), których poinformować oni powinni o zgłoszeniu incydentu odpowiednim organom ścigania lub platformie internetowej,

§19

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego

przeływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

1. Pracownik ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem,
2. Dane osobowe Uczestnika (małoletniego) są udostępniane wyłącznie osobom podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów,
3. Kierownik Ośrodka jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych Uczestnika (małoletniego) i udostępnienia tych danych w ramach procesów interwencyjnych.

§20

Kierownik Ośrodka może wykorzystać informacje o Uczestniku (małoletnim) w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości Uczestnika (małoletniego) oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.

§21

1. Organizator ani żaden Pracownik oraz Partner nie udostępniają przedstawicielom mediów informacji o Uczestniku (małoletnim) ani o jego Opiekunach.
2. Pracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego Opiekuna.
3. Powyższy zakaz dotyczy także sytuacji, gdy Pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§22

Zasady ochrony wizerunku Uczestnika (małoletniego)

1. Pracownicy uznając prawo Uczestnika (małoletniego) do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę jego wizerunku.
2. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku Uczestnika (małoletniego) (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Ośrodka bez pisemnej zgody Organizatora.

§23

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet

1. Organizator nie zapewnia Uczestnikom (małoletnim) dostępu do urządzeń elektronicznych oraz internetu.
2. Pracownicy i Partnerzy nie przekazują do korzystania przez Uczestnika

(małoletniego) żadnych swoich urządzeń elektronicznych.

§24

Zasady ustalania planu wsparcie dla małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Kierownik Ośrodka podejmuje niezbędne decyzje dotyczące Uczestnika (małoletniego) w zależności od krzywdy jakiej doświadczył. W szczególności, oprócz działań podjętych w ramach wcześniej opisanych schematów informuje o sytuacji wychowawcę i innych Pracowników, którzy mają z Uczestnikiem (małoletnim) zajęcia – wymagając od nich zwrócenia szczególnej uwagi na Uczestnika (małoletniego).
2. Kierownik Ośrodka, przy codziennych odprawach, zasięga od osób wymienionych w poprzednim ustępie informacji o aktualnym stanie Uczestnika (małoletniego). W zależności od informacji może podejmować m.in. decyzje o przeniesieniu Uczestnika (małoletniego) do innej grupy lub konieczności dydaktycznej rozmowy z jego rówieśnikami.

§25

Monitoring stosowania standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

1. Osobami odpowiedzialnymi za realizację i propagowanie Standardów są przede wszystkim Kierownicy Ośrodków.
2. Osoby, o których mowa w punkcie 1, są odpowiedzialne za: monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz proponowanie zmian w Standardach, zgodnych ze zgłoszeniami Pracowników i Partnerów.
3. Po zakończeniu każdego sezonu lub współpracy Kierownik Ośrodka, w przypadku stwierdzenia konieczności wprowadzenia w Standardach zmian jak również biorąc pod uwagę zgłoszenia Pracowników, przekazuje je pisemnie (email) do Organizatora.
4. Organizator, wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je Pracownikom oraz Uczestnikom (małoletnim) i ich Opiekunom w sposób przyjęty w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

§26

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej Organizatora, udostępnienie tekstu Standardów w formie papierowej w biurze Organizatora a wersji skróconej, oraz na tablicy w Ośrodku.
3. Karty interwencji będą przechowywane przez okres 3 lat w biurze Organizatora.

4. Standardy będą aktualizowane, zgodnie z taką potrzebą nie rzadziej niż raz na dwa lata.
5. Pracownicy będą informowani o Standardach poprzez ich wysłanie za pomocą poczty elektronicznej przed zawarciem Umowy a jeżeli Umowa będzie zawierana osobiście – przy jej podpisaniu. Pracownicy biura Organizatora, zatrudnieni w dniu wejścia w życie Standardów zostaną poinformowani o nich osobiście.

Załącznik nr 5: Procedury postępowania z uczestnikami wypoczynku o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych lub autoagresywnych

.....
miejsowość, data

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZESTNIKAMI (MAŁOLETNIAMI) O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH LUB AUTOAGRESYWNYCH

Jeśli u Uczestnika (małoletniego) o specjalnych potrzebach edukacyjnych wystąpią zachowania agresywne lub autoagresywne należy:

1. Odizolować od grupy zapewniając pełne bezpieczeństwo jemu jak i innym rówieśnikom.
2. Wyprowadzić go z zajęć.
3. Umieścić go w bezpiecznym, zapewniającym mu komfort miejscu, pod opieką przynajmniej jednego Pracownika informując go o przyczynie jego izolacji.
4. Natychmiast, zwracając uwagę na jego możliwości psychofizyczne, udzielić mu wsparcia i wyciszyć emocje.
5. W uzasadnionych, w szczególności przy powtarzających się przypadkach takiego zachowania poinformować Kierownika Ośrodka o takiej sytuacji, który niezwłocznie, jak to tylko możliwe, zawiadomi Opiekunów Uczestnika (małoletniego) o takim zdarzeniu.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Pracownika z Uczestnikiem (małoletnim), m.in. w celu uspokojenia go, zapewnienia bezpieczeństwa jemu i innym rówieśnikom, a nadto gdy nie reaguje na polecenia i prośby (przytrzymanie, unieruchomienie, gdy wykazuje zachowanie agresywne – bije, kopie, gryzie, rzuca przedmiotami, itp.).

Opiekunowie Uczestnika (małoletniego) o specjalnych potrzebach edukacyjnych, którzy nie poinformowali Organizatora o uprzednich, takich zachowaniach dziecka, mogą zostać poproszeni o natychmiastowe odebranie go z Ośrodka.

Załącznik nr 6: Przykładowa karta interwencji

KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA W FUNDACJI KSZTAŁCENIA, WYPOCZYNKU I REKREACJI W KRAKOWIE

KARTA INTERWENCJI		data założenia:
1.	<i>Imię i nazwisko małoletniego</i>	
2.	<i>Przyczyna interwencji (formy krzywdzenia), opis.</i>	
3.	<i>Imię i nazwisko osoby zawiadamiającej o podejrzeniu krzywdzenia.</i>	
4.	<i>Dotychczasowe działania wychowawcze, opis.</i>	
5.	<i>Kontakt z Opiekunem prawnym małoletniego (data, ustalenia)</i>	
6.	<i>Forma podjętej interwencji (właściwie zakreślić)</i>	
7.	<i>Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)</i>	
8.	<i>Data interwencji</i>	

CZĘŚĆ C – PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „AKTYWNA KORZKIEW”

§27

Postanowienia ogólne:

1. Mając na względzie dobro małoletnich uczęszczających do PWD „Aktywna Korzkiew” wprowadza standardy ochrony małoletniego
2. Standardy ochrony małoletnich w PWD „Aktywna Korzkiew” określają w szczególności:
 - a) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
 - b) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - c) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
 - d) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
 - e) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - f) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
 - g) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
 - h) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
3. Standardy ochrony małoletniego w PWD „Aktywna Korzkiew” zwane dalej Standardami, uwzględniają doświadczenia i praktyki stosowane w placówce.
4. Celem niniejszego dokumentu jest wskazanie wszystkim osobom zaangażowanym w pracę wychowawczą prowadzoną przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Korzkwi procedur i zasad podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia, krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich oraz zapis wskazówek, przykładów dobrych praktyk, procedur oraz konsekwencji prawnych zaniedbań lub naruszeń zapisów prawa dotyczących ochrony nieletnich (małoletnich) przed wszelką przemocą, w tym seksualną.
5. Standardy przeznaczone są do stosowania w działaniach PWD „Aktywna Korzkiew” Obowiązują wszystkich, którzy stanowią społeczność wychowawczą,

w szczególności, dyrektora placówki, kierownika, wychowawców, trenerów, animatorów i wolontariuszy zgodnie z zakresem ich odpowiedzialności.

§28

Objaśnienie pojęć:

1. Dokument stosuje terminologię zgodną z ogólnie przyjętymi definicjami pedagogicznymi i prawnymi.

- animator - to osoba pełnoletnia podejmująca określone zadania zlecone przez dyrektora lub kompetentnego pracownika;
- asystencja - stała obecność wychowawcza, specyficzny styl obecności i działań wychowawczych zgodny z systemem prewencyjnym, dający poczucie bezpieczeństwa i akceptacji, obdarzający życzliwością, wspierający mądrą radą i upomnieniem, a w trudnościach pomocą;
- Kierownik - rozumie się przez to określenie osoby sprawujące funkcje kierownika Placówki Wsparcia Dziennego „Aktywna Korzkiew”
- Niepełnoletni niepełnosprawni oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – dzieci, które potrzebują szczególnego rozpoznania i zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wynikających z następujących czynników: szczególnych uzdolnień, niepełnosprawności, niedostosowania społecznego, choroby przewlekłej, specyficznych trudności w uczeniu się, zaburzeń komunikacji językowej, niepowodzeń edukacyjnych, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową nieletnich, oraz trudności adaptacyjnych wynikających z różnic kulturowych (np. zmiana środowiska edukacyjnego);
- opiekun - opiekun prawny w rozumieniu art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- personel - wszystkie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej lub podejmujące obowiązki na zasadach powołania, wolontariatu, w szczególności kierownik, wychowawcy, trenerzy, animatorzy, wolontariusze;
- pracownik - w sensie ścisłym to osoba pełnoletnia, zatrudniona na umowę o pracę. W niniejszym dokumencie to pojęcie oznacza także osoby wykonujące czy to usługę, czy zlecenie na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- wolontariusz - osoba pełnoletnia podejmująca określone zadania na podstawie porozumienia o wykonywaniu wolontariatu;
- wychowawca - członek personelu, którego zadaniem jest prowadzenie zajęć o charakterze dydaktycznym, opiekuńczym i wychowawczym;
- wykorzystanie (zamienne: przemoc, molestowanie, nadużycie, prześladowanie) – forma krzywdzenia polegająca na wywieraniu wpływu na proces myślowy,

- zachowanie lub stan fizyczny osoby, pomimo braku przyzwolenia z jej strony. Wyróżnia się wykorzystanie fizyczne, psychiczne, seksualne, cyberprzemoc i zaniedbanie.
2. Opieka nad małoletnimi jest rozumiana jako troska o ich godność, dobro fizyczne, psychiczne i duchowe. Wszyscy członkowie personelu biorą na siebie tę odpowiedzialność, zważywszy, że okoliczności skrzywdzenia małoletnich może być wiele.
 3. Ochroniać i promować dobro małoletnich, w szczególności chronić ich przed krzywdzeniem. Jest to cel koordynacji odpowiedzialnych za pracę wychowawczą, według właściwych im ról i kompetencji.

§29

Wykorzystanie

1. Możliwe okoliczności wykorzystania stanowią szerokie spectrum. Małoletni mogą zostać wykorzystani w domu, w instytucji, w swoim środowisku, przez osoby znajome sobie lub rzadziej, przez osobę nieznaną. Mogą zostać wykorzystani przez jednego lub kilku dorosłych, albo przez innego małoletniego lub kilku małoletnich. Ktoś może wykorzystać małoletniego, wyrządzając mu krzywdę, i ktoś może być winnym zaniedbania, nie interweniując w celu zapobieżenia krzywdzie.
2. Wykorzystanie: uszczegółwiający opis zjawiska
 - a) Wykorzystanie fizyczne - każda forma niewłaściwego, nieprzypadkowego naruszenia nietykalności cielesnej małoletniego, zarówno zamierzona, jak i wynikająca z zaniedbania opieki nad małoletnim (np. potrząsanie uczniem w formie kary, bicie, rzucanie, oształmianie różnymi środkami, powodowanie oparzeń, topienie, duszenie lub inne używanie siły fizycznej). Do krzywdy fizycznej może dojść także wtedy, gdy rodzic lub opiekun prawny zatai objawy choroby nieletniego lub świadomie przyczyni się do niej.
 - b) Wykorzystywanie psychiczne - polega na uporczywym, niewłaściwym traktowaniu emocjonalnym małoletniego powodującym poważne i trwałe defekty w jego rozwoju emocjonalnym. Jest ono najczęściej występującą kategorią nadużyć w relacjach między wychowawcami a dziećmi. W psychice małoletniego może się kodować przekaz, iż nie ma on żadnej wartości, lub poczucie, że nie jest kochany ani akceptowany, albo że ma wartość jedynie wtedy, gdy odpowiada zadowalająco na potrzeby innych.
 - c) Wykorzystywanie seksualne - o wykorzystywaniu seksualnym mówimy w sytuacji, gdy dziecko świadomie lub nieświadomie zostaje użyte przez inną osobę w celu pobudzenia lub zaspokojenia seksualnego tejże osoby lub osób trzecich. Zasadniczo rozróżnia się wykorzystanie z fizycznym dotykiem i bez dotyku. Wykorzystanie z użyciem kontaktu fizycznego obejmuje penetrację lub akty niepenetrujące (obmacywanie, nienaturalne pieszczoty, nienaturalne

- pocałunki itd.). Wykorzystanie seksualne małoletniego bez używania dotyku ma miejsce wtedy, gdy małoletni jest fotografowany lub filmowany dla celów pornograficznych, prezentowane są mu treści erotyczne, jest świadkiem ekshibicjonizmu, jest konfrontowany z obscenicznym językiem lub nieprzyzwoitymi obrazami albo zachęcany, by zachowywał się w sposób seksualnie niewłaściwy.
- d) Cyberprzemoc - wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, chatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMSów. Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i SMS-ów, kłótnie internetowe, publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów, podszywanie się pod inną osobę, obraźliwe komentowanie wpisów na blogu, przesyłanie linków z obraźliwymi zdjęciami i filmikami osobom trzecim.
- e) Zaniechanie - definiowane jest jako pozbawienie małoletniego określonego dobra, powodujące znaczącą szkodę lub osłabienie jego rozwoju. W tej kategorii mieści się m.in. pozbawienie żywności, ubrania, ciepła, środków higieny, stymulacji intelektualnej, opieki, poczucia bezpieczeństwa, przyjaznych uczuć, opieki medycznej. Równie poważnym aktem zaniechania jest niechronienie nieletniego przed szkodami fizycznymi i psychicznymi, przed niebezpieczeństwami, niezapewnienie mu odpowiedniej pomocy, w tym powierzenie go osobom, które nie zapewniają mu odpowiedniej opieki medycznej i leczenia. Zaniechanie staje się widoczne dopiero w perspektywie dłuższego okresu. Objawia się ono jako permanentny stan niezaspokajania fizycznych, emocjonalnych i psychicznych potrzeb dziecka, prowadzący do poważnych negatywnych następstw. Symptomami, które mogą świadczyć o zaniechaniu dziecka są m.in. niepokojąco mały wzrost lub masa ciała dziecka, czy też jego notoryczna nieobecność w szkole. Zaniechanie może wystąpić już w okresie ciąży z powodu używania przez matkę środków uzależniających. Rodzic może świadomie dopuścić się zaniechania, nie dostarczając dziecku żywności, odzieży i schronienia, usuwając je z domu czy odrzucając.

§30

Polityka ochrony małoletnich w działaniach wychowawczych Placówki Wsparcia Dziennego „Aktywna Korzkiew” w Korzkwi:

1. Polityka ochrony małoletnich opiera się na zasadach:
 - a) nie ma tolerancji dla nadużyć wobec małoletnich;
 - b) prawa małoletnich są chronione;

- c) małoletni mają zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę;
 - d) każdy z osobna i wszyscy razem odpowiadają za bezpieczeństwo małoletnich;
 - e) wychowawcy posiadają skuteczne narzędzia służące ochronie małoletnich w postaci odpowiedniego wykształcenia, umiejętności stosowania systemu prewencyjnego oraz znajomości procedur postępowania;
 - f) na tablicy ogłoszeń lub w innym widocznym miejscu umieszcza się informacje dla wychowanków o miejscach i możliwościach otrzymania pomocy w sytuacjach kryzysowych np.: telefon zaufania , Niebieska linia itp.
2. Każdy wychowanek ma potrzebę:
 - a) zaspokojenia potrzeb fizycznych i zwrócenia na siebie uwagi;
 - b) kontaktów i relacji społecznych;
 - c) przynależności np. do rodziny, grupy itp.;
 - d) uznania i szacunku ze strony innych;
 - e) otrzymania wsparcia w integralnym rozwoju;
 - f) budowania i potwierdzania własnej tożsamości;
 - g) pozyskania sensu życia;
 - h) poczucia bezpieczeństwa i doświadczania miłości.
3. Każdy wychowanek ma prawo do:
 - a) poznania i ochrony swoich potrzeb i praw;
 - b) ochrony przed zaniedbaniem, przemocą i wykorzystaniem;
 - c) obrony, w tym prawa do korzystania z pomocy obrońcy;
 - d) ochrony przed dyskryminacją;
 - e) poszanowania własnej godności.
4. Cały personel i każda osoba nowo przyjęta, zostanie zapoznany z treścią niniejszego dokumentu. Zostanie to przez każdą osobę potwierdzone podpisem Deklaracji respektowania Standardów i zasad ochrony małoletnich w praktyce wychowawczej PWD „Aktywna Korzkiew”.
 5. Kierownik dopilnuje, by odpowiednio do podejmowanych obowiązków cały personel wziął udział w stosownych szkoleniach, wskazanych przez niego.
 6. W każdym czasie na polecenie Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach, albo okresowo z inicjatywy właściwego organu, zostanie dokonany audyt pod kątem ochrony osób małoletnich przed wykorzystaniem.
 7. Standardy są narzędziem służącym eliminowaniu ryzyka popełniania nadużyć wobec małoletnich, a jego przestrzeganie pozwala zminimalizować ryzyko wystąpienia nadużyć w relacjach z dziećmi i młodzieżą. Celem Standardów jest:
 - a) zapewnienie bezpieczeństwa małoletnich uczestników PWD „Aktywna Korzkiew”;

- b) udzielenie rodzicom lub prawnym opiekunom małoletnich moralnej pewności co do stosowania w praktyce wychowawczej najwyższych standardów bezpieczeństwa.
8. W centrum Standardów znajduje się dobro małoletniego, z czym wiąże się podkreślenie wagi:
- a) słuchania małoletnich,
 - b) szacunku wobec nich jako osób,
 - c) doceniania ich wysiłków i osiągnięć,
 - d) zachęcania ich i pozytywnego motywowania.

§31

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a personelem Placówki:

1. **Zachowania niedozwolone wobec małoletnich:**

- 1.1. Stosowanie przez personel kar cielesnych wobec małoletnich nie jest dozwolone w żadnych okolicznościach i od tej reguły nie ma wyjątków.
- 1.2. Wszyscy małoletni mają prawo do bycia traktowanymi przez personel z jednakową troską. Nie do zaakceptowania jest faworyzowanie przez wychowawcę lub innych członków personelu pojedynczych osób, wyrażane werbalnie czy niewerbalnie.
- 1.3. Nie może być ze strony personelu, w szczególności ze strony wychowawców, tolerancji wobec jakiegokolwiek zachowania, które może zostać odczytane jako znęcanie się lub dokuczanie, zarówno ze strony dorosłych jak i samych wychowanków.
- 1.4. W miarę możliwości nie należy przebywać z małoletnim sam na sam.
 - a) Jeżeli dobro małoletniego wymaga indywidualnego spotkania z członkiem personelu, spotkanie to nie może odbywać się w warunkach odizolowanych. Informacja o czasie i miejscu spotkania winna być przekazana innym członkom personelu. W razie możliwości członek personelu przeprowadzający tego rodzaju spotkanie powinien zatroszczyć się o transparentność (obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, otwarte drzwi, itp.).
 - b) Indywidualnych spotkań z małoletnim nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Zarówno pora, jak i liczba spotkań powinna być określona.
 - c) O indywidualnym spotkaniu z małoletnim członek personelu winien poinformować rodziców lub opiekunów małoletniego. Wyjątkiem jest sytuacja, w której podanie takiej informacji zagroziłoby bezpieczeństwu małoletniego.

- d) Jeśli zachodzi wychowawcza potrzeba wizyty w domu małoletniego, członek personelu nie powinien w jej trakcie wykraczać poza formalne ramy związane z wykonywaniem czynności zawodowych, a wizyta powinna odbywać się w obecności rodzica (opiekuna prawnego).
 - e) Nieprzestrzeganie niniejszych zasad dotyczących indywidualnych spotkań z małoletnimi traktowane będzie jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy włącznie.
- 1.5. Członkowie personelu, w tym w szczególności wychowawcy, winni unikać przebywania z wychowankami sam na sam bez wyraźnego powodu wychowawczego. Nawet wówczas powinni jednak zatroszczyć się w miarę możliwości o obecność innej osoby z personelu.
 - 1.6. Członek personelu nie powinien udawać się w podróż samochodem sam z małoletnim, z wyjątkiem szczególnych okoliczności, po uzyskaniu pisemnej lub telefonicznej (przy świadku; z rozmowy należy sporządzić notatkę, podpisaną także przez świadka rozmowy) zgody rodziców/opiekunów prawnych.
 - 1.7. Nie do zaakceptowania jest werbalne naruszanie dobra małoletnich przez personel, w tym zwłaszcza opowiadanie w ich obecności żartów o podtekście seksualnym. W przypadku konieczności podjęcia z małoletnim rozmowy na tematy związane z płciowością należy wykazać się daleko idącą ostrożnością, delikatnością i roztropnością.
 - 1.8. Pod żadnym pozorem personel nie może częstować małoletnich podopiecznych jakimikolwiek używkami lub tolerować ich używania.
 - 1.9. Zabronione jest pozostawanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających przez personel prowadzący zajęcia lub sprawujący w danym czasie asystencję lub opiekę nad małoletnimi.
 - 1.10. W pracy z małoletnimi wychowawcy powinni używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku wychowanków. Podobnie powinien być potraktowany przekaz medialny, np. przez telefon komórkowy, Internet, wideo itp. W żadnym jednak wypadku nie wolno wykorzystywać materiałów pornograficznych lub zawierających treści obsceniczne
 - 1.11. Personel zawsze winien wykazywać daleko idącą troskę o integralność i nienaruszalność cielesną każdego małoletniego.
 - 1.12. Niewłaściwym zachowaniem i nadużyciem wobec nietykalności są:
 - a) wszelkie formy okazywania niechcianej czułości,
 - b) pełne i mocne uściski i objęcia, tzw. „niedźwiadki”,
 - c) dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych,
 - d) klepanie w uda lub kolana,
 - e) łaskotanie lub „mocowanie się” w silnym objęciu,

- f) obejmowanie młodocianego, stojąc za jego plecami,
- g) masaże,
- h) całowanie, w szczególności w usta,
- i) kładzenie się albo spanie obok małoletniego,
- j) okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych, np. łazienki, ubikacje, prywatne pokoje,
- k) komplementowanie odnoszące się do rozwoju fizycznego.

1.13. Należy eliminować wszelkie gry i zabawy, w których dochodzi do powyżej opisanych niewłaściwych zachowań, w szczególności, gdy używa się powyższych form dotyku.

1.14. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności. W szczególny sposób prawo to winno być respektowane w takich miejscach jak przebieralnie, pływalnie, łazienki i toalety. W wymienionych miejscach personel nie może w żaden sposób ingerować w prywatność małoletnich, w tym zwłaszcza wykonywać małoletnim zdjęć. Winien także zadbać, by zdjęć nie robili sobie nawzajem sami małoletni.

1.15. Na fotografowanie małoletnich w innych sytuacjach i upublicznianie ich zdjęć personel musi uprzednio uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów. To samo dotyczy produkcji materiałów filmowych.

1.16. Personel nie może wyręczać dzieci ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie itp.), o ile małoletni są w stanie wykonać te czynności samodzielnie.

1.17. Personel nie może się obchodzić z małoletnim niewłaściwie, w tym szorstko go traktować czy żartować nieprzyzwoicie. Zdrowa rezerwa w kontakcie ma stworzyć poczucie bezpieczeństwa i zapewnić małoletniemu dobre samopoczucie

1.18. W rozumieniu prawa polskiego w zapisach Kodeksu karnego przestępstwo stanowi m.in.:

- a) obcowanie seksualne z osobą małoletnią poniżej lat piętnastu – Kodeks karny, art. 200: § 1. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.
- b) udostępnianie treści pornograficznych małoletniemu poniżej lat piętnastu – Kodeks karny, art. 200: § 3. Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne lub udostępnia mu przedmioty mające taki charakter albo rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 4. Karze określonej w § 3 podlega, kto w celu swojego zaspokojenia seksualnego lub zaspokojenia seksualnego innej osoby prezentuje małoletniemu poniżej lat 15 wykonanie czynności seksualnej. § 5. Karze

- określonej w § 3 podlega, kto prowadzi reklamę lub promocję działalności polegającej na rozpowszechnianiu treści pornograficznych w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi małoletniemu poniżej lat 15.
- c) zgwałcenie osoby poniżej lat piętnastu – Kodeks karny, art. 197 § 3 ust. 2, wykorzystanie seksualne osoby upośledzonej umyślowo – Kodeks karny, art. 198.
 - d) wytwarzanie, rozpowszechnianie i posiadanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego poniżej lat piętnastu – Kodeks karny, art. 202: § 3. Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzęciem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. § 4. Kto utrwala treści pornograficzne z udziałem małoletniego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 4a. Kto przechowuje, posiada lub uzyskuje dostęp do treści pornograficznych z udziałem małoletniego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. § 4b. Kto produkuje, rozpowszechnia, prezentuje, przechowuje lub posiada treści pornograficzne przedstawiające wytworzony albo przetworzony wizerunek małoletniego uczestniczącego w czynności seksualnej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. § 4c. Karze określonej w § 4b podlega, kto w celu zaspokojenia seksualnego uczestniczy w prezentacji treści pornograficznych z udziałem małoletniego.
 - e) nawiązywanie przy pomocy sieci teleinformatycznych kontaktu z małoletnim poniżej lat piętnastu w celu wykorzystania seksualnego – Kodeks karny, art. 200a3 : § 1. Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 lub art. 200, jak również produkowania lub utrwalania treści pornograficznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15, zmierzając, za pomocą wprowadzenia go w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania z nim, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 2. Kto za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej małoletniemu poniżej lat 15 składa propozycję obcowania płciowego, poddania się lub wykonania innej czynności seksualnej lub udziału w produkowaniu lub utrwalaniu treści pornograficznych, i zmierza do jej realizacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
 - f) nadużycie stosunku zależności lub zaufania wobec małoletniego albo w zamian za udzielenie lub obietnicę korzyści majątkowej lub osobistej wobec

małoletniego w celu wykorzystania seksualnego – Kodeks karny, art. 199: §1. Kto, przez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia, doprowadza inną osobę do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. §2. Jeżeli czyn określony w § 1 został popełniony na szkodę małoletniego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. §3. Karze określonej w § 2 podlega, kto obcuje płciowo z małoletnim lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej albo doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, nadużywając zaufania lub udzielając w zamian korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy.

- g) uporczywe nękanie – Kodeks karny art. 190 a: § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej. § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Przepisy o jakich mowa ścigane są z oskarżenia publicznego – na wniosek osoby pokrzywdzonej bądź z urzędu. W przypadku gdy pokrzywdzonym jest małoletni, przedawnienie karalności przestępstw, określonych w rozdziale XXV Kodeksu Karnego, tj. przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, nie może nastąpić przed ukończeniem przez pokrzywdzonego 30 roku życia.

2. Troska o nieletnich ze specjalnymi potrzebami wychowawczymi lub niepełnosprawnością:

- 2.1. Małoletni ze specjalnymi potrzebami oraz niepełnosprawni wymagają zwykle więcej troski od pozostałych. Od personelu oczekuje się w takich przypadkach szczególnej wrażliwości połączonej z wydawaniem jasnych i jednoznacznych komunikatów. Wielkie znaczenie ma uważne słuchanie małoletnich specjalnej troski, ponieważ wyrażanie obaw przychodzi im z trudnością. Nie należy lekceważyć tego, co mówią.
- 2.2. Jeżeli zachodzi potrzeba pomocy małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach osobistych, personel winien jej udzielać z pełnym zrozumieniem problemu oraz za udokumentowaną zgodą rodziców lub opiekunów. W przypadkach nagłych i niespodziewanych możliwe jest udzielenie zgody telefonicznej, przy świadku rozmowy. Należy sporządzić z niej notatkę, podpisaną

- także przez świadka rozmowy. Przy udzielaniu takiej pomocy członek personelu ma obowiązek kierować się należytyym szacunkiem i dyskrecją.
- 2.3. Personel nie może wyręczać małoletniego niepełnosprawnego w czynnościach osobistych, które jest w stanie wykonać samodzielnie.
 - 2.4. Małoletni niepełnosprawni lub posiadający specyficzne trudności mogą zostać, łatwiej niż inni, wykluczeni z grupy. Z tego powodu szczególną wagę ma umiejętność wysłuchania takich dzieci przez personel, tym bardziej, że mogą one mieć trudności w wyrażaniu swoich uczuć w obawie przed niewłaściwym zrozumieniem lub zlekceważeniem. Należy też pamiętać, że małoletni specjalnej troski mogą się uzależnić od dorosłych bardziej niż inni małoletni.
 - 2.5. Członkowie personelu mający bezpośrednią styczność z małoletnim powinni zostać poinformowani, gdy pojawi się przypuszczenie, iż małoletni jest zastraszany lub narażony na jakieś formy przemocy.
 - 2.6. Nieprzestrzeganie niniejszych zasad postępowania z małoletnimi o specjalnych potrzebach wychowawczych i niepełnosprawności traktowane będzie jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy włącznie.
- 3. Podróże, wycieczki, wakacje**
- 3.1. Wszystkie wycieczki, zarówno jedno- jak i wielodniowe, wyjazdy, turnusy wakacyjne i pobyt poza placówką, jak również czas świąteczny powinny być starannie planowane i w sposób formalny dokumentowane, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii transportu, zakwaterowania, planu dnia oraz bezpieczeństwa. Należy także zadbać o stosowne ubezpieczenia.
 - 3.2. W czasie wyjazdów należy zwrócić uwagę na zachowania podopiecznych mogące wskazywać na problemy małoletniego z aklimatyzacją w grupie, trudnościami w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami oraz na brak wykazywania się przez małoletnich umiejętnościami w zakresie radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi pojawiającymi się w grupie rówieśników.
 - 3.3. Szczególną uwagę i wyjątkową czujność należy wykazać w stosunku do tych małoletnich, których zachowanie może stwarzać zagrożenie, budzić niepokój lub być źródłem dyskomfortu dla innych małoletnich uczestników wakacyjnego pobytu.
 - 3.4. Personel nie może bagatelizować jakichkolwiek sygnałów mogących wskazywać w szczególności na: izolowanie się małoletniego w grupie rówieśników, przejawy agresji wśród małoletnich (w szczególności agresywne zachowania starszych wobec młodszych), konflikty między podopiecznymi, pojawiające się w przypadku małoletnich zachowania seksualne nieadekwatne do ich wieku, wykorzystywanie przez rówieśników zagubienia i nieporadności małoletnich słabiej przystosowanych do radzenia sobie w grupie.

- 3.5. Należy poświęcać jak najwięcej uwagi małoletnim, którzy nie radzą sobie w kontaktach z rówieśnikami (w szczególności kontrolować ich samopoczucie oraz na bieżąco oceniać, czy sytuacja pobytu na półkolonii, obozie czy turnusie nie stanowi dla takiego dziecka zbyt dużego obciążenia emocjonalnego, mogącego powodować zagrożenie dla jego zdrowia).
- 3.6. W razie stwierdzenia tego rodzaju przypadków, personel ma obowiązek podjąć działania w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz powinien bezzwłocznie przystąpić do podjęcia odpowiednich czynności zapewniających bezpieczeństwo, spokój i dobre samopoczucie podopiecznych, w tym: ustalić przyczynę dostrzeżonych u podopiecznych problemów, pomóc małoletniemu, który zgłasza problem lub w przypadku którego dostrzeżono, iż ma problemy, których nie potrafi (lub z jakichś przyczyn boi się) zasygnalizować, zgłosić stwierdzony przypadek Kierownikowi oraz w uzasadnionych przypadkach rodzicom, opiekunom, odpowiednim władzom lub specjalistom (w szczególności psychologom).
- 3.7. Na każdy wyjazd z małoletnimi, po uprzednim zapoznaniu rodziców (opiekunów prawnych) z programem wyjazdu, wychowawca zobowiązany jest uzyskać ich pisemną zgodę. Dotyczy to także zgody rodziców (opiekunów) na przejazd samochodem prywatnym.
- 3.8. Rodzice mają prawo do informacji o kontaktowym numerze telefonu, pod którym będą mogli uzyskać informacje o dziecku podczas jego pobytu na wycieczce.
- 3.9. Na początku wycieczki wychowawcy mają obowiązek zapoznać uczestników z obowiązującymi podczas niej zasadami i regulaminami.
- 3.10. Należy zwrócić uwagę, aby czas przeznaczony na odpoczynek nocny zaplanowano w sposób zgodny z normami bezpieczeństwa. Szczególną uwagę należy poświęcić rozplanowaniu miejsc noclegowych i uczynić to – o ile to możliwe – jeszcze przed wyjazdem.
- 3.11. Sypialnie chłopców i dziewcząt powinny być odseparowane i nadzorowane przez personel tej samej płci, co przebywający w nich wychowankowie.
- 3.12. Personel nie powinien nocować w pomieszczeniu, w którym nocują małoletni.
- 3.13. W sytuacji szczególnej, wymagającej od członka personelu pozostania w nocy w sypialni z małoletnim, powinien on o tym fakcie powiadomić inną osobę dorosłą (standardowo: kierownika).
- 3.14. Wychowawca powinien na bieżąco przekazywać informacje na temat zdarzeń mających miejsce w trakcie organizowanych kolonii, obozów oraz turnusów, które mogą stanowić zagrożenie dla ich uczestników oraz sygnalizować potrzebę podjęcia interwencji ze strony organizatorów w każdym przypadku, w którym taka interwencja może przyczynić się do rozwiązania problemów dostrzeżonych przez wychowawców.

3.15. Nieprzestrzeganie niniejszych zasad organizowania wyjazdów z małoletnimi traktowane będzie jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy włącznie.

4. Zasady dostępu małoletnich do Internetu:

- 4.1. Placówka Wsparcia Dziennego zapewnia małoletnim dostęp do Internetu w celu i do realizacji zajęć - personel jest zobowiązany podejmować działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
- 4.2. Placówka zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
- 4.3. Kierownik Placówki dba, aby na wszystkich komputerach na terenie Placówki z dostępem do Internetu było zainstalowane i aktualizowane:
 - a) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - b) oprogramowanie monitorujące korzystanie z Internetu (zastępczo dopuszcza się prowadzenie innych działań monitorujących),
 - c) oprogramowanie antywirusowe,
 - d) oprogramowanie antyspamowe,
 - e) zaporę sieciową (firewall).

§32

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego:

1. Zachowaj spokój.
2. Słuchaj spokojnie i traktuj małoletniego poważnie. Zadawaj pytania tylko w celu uściślenia. Nie zadawaj pytań naprowadzających i wtrącających. Nie sugeruj własnych słów, używaj tylko słów małoletniego. Pozwól małoletniemu mówić w jego własnym tempie.
3. Stosuj aktywne słuchanie, które wyraża współczucie, spokój i wsparcie. Nie okazuj szoku ani przerażenia w reakcji na słowa małoletniego.
4. Zapewnij małoletniego, że wyjawiając ci nadużycie, postąpił właściwie.
5. Poinformuj małoletniego, że zrobisz wszystko co możesz, by mu pomóc.
6. Powiedz małoletniemu, że on nie ponosi winy za zaistniałą sytuację.
7. Zaproponuj małoletniemu, że będziesz mu towarzyszyć w drodze do osoby, u której uzyska dalszą pomoc.

8. Wyjaśnij małoletniemu, że tymi informacjami będziesz musiał(a) podzielić się z innymi. Pod koniec rozmowy poinformuj go, co zamierzasz dalej zrobić i komu przekażesz uzyskane informacje
9. Pamiętaj: osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku wykorzystywania małoletniego, nie jest upoważniona do wydawania decyzji, czy fakt nadużycia rzeczywiście miał miejsce. Jest to zadanie dla odpowiedzialnych organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana na dalszych etapach.
10. Jeżeli wcześniej nie sporządził(a)ś notatki, zapisz niezwłocznie przebieg rozmowy i podpisz się czytelnie pod nią.
11. Poinformuj o zaistniałej sytuacji Kierownika.

§33

Czego nie powinno się robić?

1. Nie wpadaj w panikę. Nie reaguj afektywnie.
2. Nie lekceważ słów małoletniego. Nie wyrażaj przypuszczeń, sugestii, nie stawiaj hipotez, nie parafrazuj tego, co powiedziała dana osoba ani nie przedstawiaj alternatywnych wyjaśnień.
3. Nie wyrażaj opinii (ani negatywnych, ani pozytywnych) i komentarzy na temat domniemanego sprawcy.
4. Nie wyciągaj dodatkowych informacji. Nie dopytuj o szczegóły. To, co małoletni powiedział w sposób wolny, jest nieprzekraczalną granicą. Stawianie pytań osobie, która komunikuje dany fakt, w rzeczywistości może mieć wpływ na sposób, w jaki później przedstawi wydarzenia.
5. Nie składaj małoletniemu żadnych obietnic, które nie będą mogły zostać dotrzymane, szczególnie w kwestii poufności. Nie mów niczego w stylu: „obiecuję nikomu o tym nie powiedzieć” ani: „to pozostanie tajemnicą”, itp.
6. Nie ujawniaj szczegółów rozmowy osobom postronnym, a w szczególności osobie, której małoletni postawił zarzuty.
7. Nie proś małoletniego, by powtarzał opowiadanie danej historii.

§34

O czym nie wolno zapomnieć?

1. Rozstrzygnięcie czy podejrzenia lub oskarżenia są zasadne, ocenianie nie należy do personelu.
2. Wszystkie podejrzenia i zarzuty muszą być traktowane poważnie i trzeba je rozstrzygać zgodnie z procedurami przewidzianymi w niniejszym dokumencie

i w Kodeksie postępowania karnego, współpracując z właściwymi organami w zakresie odpowiednich kompetencji.

§35

Procedury interwencji:

1. Odpowiedzialnymi za wdrożenie Standardów, dopilnowanie, by były one respektowane, a w sytuacji, kiedy pojawiają się sygnały o przemoc lub nadużyciu wobec małoletniego, zobowiązanymi do podjęcia odpowiednich działań jest kierownik PWD.
2. Każdy członek personelu, kierownik, wychowawca, pracownik, trener, animator, wolontariusz, który został poinformowany o podejrzeniu, zarzutach lub fałszywej przemoc lub nadużycia wobec małoletniego, odpowiada za podjęcie właściwych działań zgodnie z niniejszą procedurą.
3. Pierwszym zadaniem tego, kto ma podejrzenie o akt przemoc lub nadużycie wobec małoletniego, albo którego o tym powiadomiono, jest zgłoszenie tego faktu Kierownikowi Placówki.
 - a) w przypadku zgłoszenia przez małoletniego sytuacji przemoc domowej wychowawca sporządza bezzwłocznie notatkę i przekazuje ją do kierownika.
 - b) Kierownik zawiadamia instytucje, które posiadają uprawnienia do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”;
4. Należy zgłosić Kierownikowi Placówki na piśmie to, co zostało przekazane w tajemnicy przez małoletniego, nawet jeśli istnieje obawa, że małoletni będzie przez to cierpieć. Jest to ważne również wtedy, gdy nie ma się pewności co do własnych podejrzeń.
5. Zgłaszający powinien się upewnić, że zgłoszenie zostało potraktowane poważnie i wdrożono odpowiednie procedury.
6. W przypadku zaistniałej sytuacji Kierownik Placówki lub osoba przez niego wyznaczona powinna przekazać personelowi placówki tylko te informacje, które są niezbędne dla zabezpieczenia dobra małoletniego oraz ustalenia faktów, w zakresie niezbędnym do podjęcia dalszych działań.
7. Jeżeli istnieje podejrzenie, iż osobą odpowiedzialną za przemoc lub nadużycie wobec małoletniego jest członek personelu, na czas przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego Kierownik odsunie taką osobę od pełnienia obowiązków wymagających bezpośrednich kontaktów z małoletnimi, nie narażając jej na utratę reputacji. W przypadku analogicznych podejrzeń wobec Kierownika, stosowne działania podejmuje Prezes Fundacji Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie.
 - a) Jeśli oskarżenia o przemoc lub nadużycie wobec małoletniego okażą się bezpodstawne, członek personelu lub Kierownik zostanie niezwłocznie

- przywrócony do pełnienia swoich dotychczasowych obowiązków. W takim przypadku przedsięwzięte zostaną jednocześnie przez Prezesa Fundacji Kształcenia i Wypoczynku wszelkie środki, aby zaistniała sytuacja nie odbiła się negatywnie na sytuacji członka personelu lub Kierownika, pod adresem, którego skierowane zostały bezpodstawne zarzuty.
- b) Członek personelu nigdy sam nie powinien zajmować się wyjaśnianiem podejrzeń, zarzutów lub zaistniałych faktów.
 - c) Odpowiedzialność za tok postępowania po zgłoszeniu faktu przemocy lub nadużycia bądź podejrzania o przemoc lub nadużycie wobec małoletniego spoczywa na Kierowniku bądź osobie go zastępującej.
8. Zadaniem Kierownika Placówki jest podjęcie postępowania wyjaśniającego, w ramach którego:
- a) jeżeli istnieje podejrzenie, iż osobą odpowiedzialną za przemoc lub nadużycie wobec małoletniego jest członek personelu, przeprowadza rozmowę z taką osobą;
 - b) przeprowadza rozmowy z ewentualnymi świadkami zdarzenia;
 - c) w razie potrzeby zasięga rady osób kompetentnych.
9. W czasie postępowania wyjaśniającego Kierownik PWD powinien mieć na względzie powagę i delikatność sprawy, oraz troskę o ofiarę nadużycia.
10. Kierownik Placówki ma obowiązek sporządzenia raportu z postępowania wyjaśniającego oraz zabezpieczenia wszystkich dowodów zdarzenia, w tym: listów, pism, korespondencji elektronicznej lub notatek z rozmów telefonicznych mających związek ze sprawą.
11. Dokumentacja postępowań wyjaśniających prowadzonych w przedmiocie aktów przemocy lub nadużyć wobec małoletniego czy podejrzeń o przemoc lub nadużycia wobec małoletniego podlega zabezpieczeniu i jest przechowywana przez Kierownika jako informacja niejawna.
12. Obowiązkiem Kierownika Placówki jest zadbanie, aby placówka posiadała dane teleadresowe służb uprawnionych do działania w sprawach przestępstw wobec małoletnich.
13. Jeśli przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie wykluczy w jednoznaczny sposób wersji zdarzeń stwierdzonej przez członka personelu lub przedstawionej przez samego małoletniego, wskazującej na możliwość wystąpienia przestępstwa (w tym zwłaszcza z wykorzystaniem przemocy lub nadużycia wobec małoletniego) tj. w szczególności, jeżeli uzyskana wiadomość dotycząca aktów przemocy lub nadużycia wobec małoletniego okaże się wiarygodna, a także w sytuacji, w której w toku postępowania wyjaśniającego powzięta zostanie wiarygodna wiadomość nie wskazująca wprawdzie na prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa wobec małoletniego, lecz rodząca obawę o krzywdzenie małoletniego w inny sposób, w tym w razie podejrzenia o występowanie nieprawidłowości w rodzinie,

- Kierownik PWD ma obowiązek zgłosić zdarzenie kompetentnym organom - Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach, Prezesowi Fundacji Kształcenia i Wypoczynku, policji, prokuratorowi lub sądowi rodzinnemu i opiekuńczemu.
14. Przewidziana powyżej procedura w żaden sposób nie zwalnia ani nie modyfikuje obowiązków wynikających wprost z przepisów prawa, w tym m.in.:
 - a) z obowiązku zawartego w Kodeksie postępowania karnego - art. 304 § 1 „Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję”,
 - b) z obowiązków zawartych w art. 12 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. nr 180, poz. 1493): „Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora”, „Osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej”, oraz z obowiązków przewidzianych w art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego: § 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy. § 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.
 15. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec małoletniego (w szczególności przestępstwa z art. 207 Kodeksu karnego – znęcania się fizycznego lub psychicznego nad małoletnim lub z art. 200 Kodeksu karnego – dopuszczania się czynów lubieżnych wobec małoletniego) należy złożyć w prokuraturze rejonowej w tej dzielnicy bądź miejscowości, w której popełniono przestępstwo, lub w najbliższej komendzie policji w formie pisemnej lub w formie ustnej, spisanej do protokołu przez funkcjonariusza policji. Podstawą zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nie musi być pewność popełnienia przestępstwa, lecz wystarcza wiarygodna wiadomość o możliwości zaistnienia przestępstwa.
 16. Jeżeli sytuacja małoletniego nie wskazuje na fakt popełnienia względem niego przestępstwa lub nie udało się zgromadzić wiarygodnych informacji w tym zakresie, lecz istnieje obawa o występowanie nieprawidłowości w rodzinie, w szczególności podejrzenie, iż dziecko jest krzywdzone lub zaniedbywane, należy poinformować Dyrektora OPSu.

§36

Ochrona małoletniego w sytuacji podejrzeń lub zaistnienia wykorzystania:

1. Zapobieganie wszelkim formom krzywdzenia małoletnich wymaga dyscypliny w organizacji działań wychowawczych i respektowania przyjętych zasad przez wszystkich członków personelu.
2. Za szczególnie wrażliwe należy uznać te obszary działalności, które bezpośrednio dotyczą osoby ludzkiej i jej prawa do ochrony danych, wizerunku, a także prawa do ochrony przed manipulacją czy wykorzystaniem niewiedzy. Ta dane osobowe małoletnich podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych w powiązaniu z przyjętą w Fundacji Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych.
3. Nikt z personelu nie może udostępnić żadnym mediom informacji o małoletnim, jego rodzicu czy opiekunie.
4. W żadnym wypadku nie wolno kontaktować przedstawicieli mediów z małoletnim.
5. Poza Prezesem Fundacji lub osobą wyznaczoną przez niego nikt z personelu nie ma prawa wypowiedzania się wobec mediów o sprawie małoletniego, jego rodzica czy opiekuna.

§37

Postanowienia końcowe

1. Niniejszy dokument został opracowany na podstawie aktualnych przepisów prawa. Przegląd i aktualizacja Standardów będą dokonywana co najmniej raz na 2 lata.
2. Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie personelu placówki do dostosowania standardów jest Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego „Aktywna Korzkiew”.